

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/178/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817207626
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2018:8817207626.3

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, N.. A. E., Y.. X.X.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, odd. SPO detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti rodičov: A. X., Y.. XX.X.XXXX, bytom I. XXX, N. E., Y.. XX.X.XXXX, bytom I. XXX, zastúpený opatrovníkom R. E., Y.. X.XX.XXXX, bytom I. XXX, na návrh navrhovateľov: N. G., Y.. X.XX.XXXX a X. X., Y.. XX.XX.XXXX, obaja bytom I. XXX, o zrušení ústavnej starostlivosti a zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti t a k t o

rozhodol:

Návrh navrhovateľov z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovatelia sa podaným návrhom domáhali zrušenia ústavnej starostlivosti u maloletej A. a jej zverenia do ich náhradnej osobnej starostlivosti. V návrhu uviedli, že rozhodnutím Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 8P/58/2015 zo dňa 28.5.2015 bola u maloletej A. E. nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Detskom domove Vranov nad Topľou. A. je neterou navrhovateľa X. X., ktorý žije družným spôsobom života s navrhovateľkou - N. G.. Okrem maloletej A. pochádzajú z družného vzťahu rodičov ďalšie 3 maloleté deti, ktoré sú zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov K. a R. E.. Rodičia maloletých detí sú zdravotne a mentálne postihnutí, nie sú schopní o deti sa postarať. Pre zanedbávanie starostlivosti bola u maloletej A. nariadená ústavná starostlivosť. Navrhovatelia nadviazali intenzívnejší kontakt s dieťaťom. Sú schopní o dieťa sa postarať, zabezpečiť mu potreby. Vlastné deti nemajú, navrhovateľka má dve plnoleté dcéry, ktoré už majú vlastné rodiny. Bývajú v murovanom dome v obci I., spoločne so širšou rodinou navrhovateľa. V dome žijú aj starí rodičia maloletej A., ktorí už vzhľadom k veku majú zdravotné problémy a nemohli by sa o A. postarať. Navrhovatelia sú nezamestnaní, každý z nich poberá dávku v hmotnej núdzi.

2. Rodičia s návrhom súhlasili.

3. Kolízny opatrovník na začiatku súdneho konania odporučil poskytnúť dlhší časový priestor na utváranie vzťahu dieťaťa k navrhovateľom. Po uplynutí roka žiadal návrh navrhovateľov zamietnuť.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s správami kolízneho opatrovníka, správami Detského domova Vranov nad Topľou, rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 8P/58/2015 a zistil tento skutkový stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 8P/58/2015-13 zo dňa 28.5.2015 bola u maloletej A. E., Y.. X.X.XXXX nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Detskom domove Vranov nad Topľou. Rodičia boli zaviazaní platením výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa podľa osobitného predpisu. Právoplatnosť rozsudku nastala dňa 1.7.2015.

6. Detský domov Vranov nad Topľou v správe zo dňa 5.12.2017 uviedol, že maloletá A. bola do ich zariadenia umiestnená dňa XX.X.XXXX a nachádza sa v profesionálnej rodine. Biologická rodina spolu so starou matkou pravidelne kontaktujú detský domov. S maloletou A. sa stretávajú na pôde detského domova. Maloletá aj napriek dlhodobému stretávaniu sa s tetou - pani G. si k nej nevytvorila bezpečnú vzťahovú väzbu. Maloletá sa v prítomnosti biologickej rodiny prejavuje napäto, vyžaduje si prítomnosť profesionálneho rodiča alebo pracovníka detského domova. Maloletá nie je absolútne pripravená opustiť profesionálnu rodinu. Nemá vytvorený vzťah k pani G..

7. Na základe správy detského domova bolo pojednávanie odročené na neurčito za účelom pokračovania v stretávaní sa navrhovateľov a maloletej.

8. Dňa 25.9.2018 Detský domov Vranov nad Topľou vypracoval písomnú správu v ktorej uviedol, že rodičia maloleté dieťa nekontaktujú. Z blízkej rodiny dieťa navštevuje teta, pani G.. Táto sa aj prostredníctvom telefonátov, či osobne zaujíma o maloletú A.. Za posledné obdobie sa s maloletou stretla na pôde detského domova 4x (25.5.2018, 15.6.2018, 19.7.2018, 7.9.2018). Maloletá má naďalej problém nadviazať kontakt s tetou, ignoruje ju, odmieta nadviazať aj očný kontakt. Počas stretnutí sa dieťa neustále drží v tesnej blízkosti profesionálneho rodiča. Maloletá má problém nadviazať kontakt s akoukoľvek cudzou osobou, ktorá nie je členom profesionálnej rodiny. Dňa 22.8.2018 bola maloletá vyšetrená na psychologickú detskú ambulanciu (I. Z. R.) so záverom - zaostávanie v mentálnom vývine cca 1 rok, susp. elektívny mutizmus pri cudzích ľuďoch, prítomná citová väzba na profesionálnu „matku“, strach z odlúčenia. Pobyt v profesionálnej rodine je t.č. pre dieťa a jej psychický vývoj prospešný. Klinický psychológ odporučil zaškolenie v MŠ, nakoľko dieťa nekomunikuje s dospelými ľuďmi, no s rovesníkmi je komunikácia lepšia. Maloletá od septembra 2018 začala navštevovať predškolské zariadenie. Naďalej pravidelne navštevuje logopedickú ambulanciu - badať len malé pokroky. V profesionálnej rodine je dieťa zastabilizované.

9. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že navrhovatelia stále túžia po zverení maloletej A. do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Stav dieťaťa bol posúdený psychológom detského domova aj klinickým psychológom. Na interakcie s pani G. dieťa nereaguje pozitívne. U maloletej pretrvávajú problémy v psychosociálnom vývine, ako aj vo vývine fyzickom, častá chorobnosť. V mesiaci október dieťa trpelo herpetickým ochorením rozšírenom po tele. Vzhľadom na nenaplnený účel interakcií, kolízny opatrovník nateraz neodporučil zverenie maloletej A. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov. Možnosť ďalších stretnutí s dieťaťom to však nevylučuje.

10. Podľa § 45 ods. 1-9 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

11. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

12. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

13. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej

republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

14. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>.

15. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

16. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

17. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

18. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

19. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnu starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

20. Na prípadnú zmenu rozhodnutia súdu o ústavnej starostlivosti maloletého dieťaťa je dôvodom len zmena pomerov závažnejšieho charakteru v tých okolnostiach, ktoré tvorili skutkový podklad skoršieho rozhodnutia o výchove a výžive dieťaťa.

21. V danom prípade z výsledkov vykonaného dokazovania je zrejmé, že od predchádzajúceho rozhodnutia nedošlo k zmene pomerov závažnejšieho charakteru. Rodičia, ktorí zanedbávali osobnú starostlivosť o maloletú A., naďalej nie sú spôsobilí dcéru túto starostlivosť poskytovať. Navrhovatelia ako príbuzní maloletej prejavili záujem o náhradnú osobnú starostlivosť. Sú ochotní a schopní dieťaťu vytvoriť prostredie domova a uspokojovať jeho potreby. Majú zabezpečené vhodné bytové podmienky a spĺňajú aj ostatné predpoklady vyžadované zákonom pre zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Napriek splneniu týchto podmienok však súd nemohol ich návrhu vyhovieť, nakoľko zrušenie ústavnej starostlivosti nie je toho času v záujme maloletej A.. Dieťa nemá k navrhovateľom vytvorený kladný citový vzťah, naopak je úzko citovo naviazané na profesionálneho rodiča a pretrhnutie tejto väzby by v súčasnosti nebolo na prospech zdravého psychického vývinu maloletej. S poukazom na zistený skutkový stav súd návrh navrhovateľov zamietol.

22. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.